

सिनेमा परवाना देण्याबाबत असणा-या
नियमांचे सुलभीकरण
मार्गदर्शक तत्वे .

महाराष्ट्र शासन,

गृहविभाग [विशेष]

परिषत्रक क्रमांक बासीआर ५३८५/विशा-५

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२, दिनांक १४ मे १९८५.

परिषत्रक

चित्रपट गृह बांधण्यासाठी ना हरकत परवाना देण्याबाबतच्या नियमांचे सुलभीकरण करण्याचा प्रश्न आही दिवस शासनाच्या विचाराधीन होता. याबाबत असणा-या नियमांत सुधारणा यथावकाश करण्यात येत आहेत. परंतु चित्रपटगृहांसाठी ना हरकत परवाना मिळण्याच्या विनंतीबाबतचे प्रस्ताव खालील तत्वांनुसार पडताळण्यात यावेत असे अळदेश शासन आदेश देत आहे :-

[अ] चित्रपटगृहासभोवती शिरणिक संस्था, देवळे, मधिदा इ.

बाबतचे अंतर :-

महाराष्ट्र सिनेमा [विनियमन] नियम १९६६ मध्यांत नियम क्रमांक ३[३] अन्वये प्रस्तावित चित्रपटगृहाचे जागेपासून १८३ मीटरच्या परिसरात शाळा, इस्पतळे, देवळे किंवा तत्सम संस्था आहेत किंवा काय इ. बाबतचा जागेचा आरब्धखडा सादर करावा लागतो. साधारणत: १८३ मीटरच्या परिसरात वर नमूद केलेली कोणतीही संस्था असल्यास चित्रपटगृहास ना हरकत परवाना दिला जात नाही. याबाबत शासनाने आता असे छाई ठरविले आहे की सदरचे १८३ मीटरचे अंतर कमी करून ते फक्त ६१ मीटर एवढेच असावे.

[ब] चित्रपटगृहासभोवती सोडावयाची मोकळी जागा .

सध्या चित्रपटगृह जर निवासी भागात बांधावयाचे असेल तर सर्व बाजूनी प्रत्येका ४० फूट मोकळी जागा सोडावी नाही ते तर अनिवासी भागात ४०फूट चित्रपटगृहाचे समोर ४० फूट व इतर तीन बाजूना प्रत्येका २० फूट मोकळी जागा मोडावी नाही. शासनाने आता असे छाई ठरविले आहे की बूहन्मुंबई वगळता इतर सर्व ठिकाणी निवासी किंवा अनिवासी भागात चित्रपटगृहाच्या समोर ४० फूट व इतर तीन बाजूना प्रत्येका २० फूट मोकळी जागा ठेवण्यात यावी.

[क] चित्रपटगृहाचे गावारात मोटारी उभ्या करण्यातारी

जागेही व्यवस्था :-

सध्या प्रत्येक १०० आसनांमार्गे [per 100 seats]

चार मोटारगाड्या उभ्या करण्यासाठी जागा व तरोच १० सार्वजनिक वाहने उभी करण्यासाठी जागा पुरविण्याची तराहुद करण्यात संगण्यात रेते. शासनाने आता असे ठरविले आहे की बूहन्मुंबई व्यतिरिक्त इतर ठिकाणी ५ लाखापेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या शहरांत चित्रपटगृहाच्या असलानांच्या संख्येच्या २ टक्के, १ ते ५ लाख लोकसंख्या असलेल्या शहरात १/२ टक्का जागा मोटारी उभ्या करण्यासाठी ठेवण्यात याची बूहन्मुंबईत आसजांच्या संख्येच्या ४ टक्के इतकी जागा मोटारी उभ्या करण्यासाठी पुरविण्यात याची, मात्र सार्वजनिक वाहने ठेवण्यासाठी असलेली १० जागांची अट सर्वक्र मिर्रील करण्यात येत आहे.

[ड] प्रवेश रस्त्यांची संदी :-

सध्या ज्या चित्रपटगृहास दोन प्रवेश रस्ते प्रस्तावित केलेले असतील तर हे दोन्ही रस्ते प्रत्येकी ४० फूट संदीचे व एकव प्रवेश रस्ता असेल तर तो ५० फूट संद असावा असे बंधन आहे. यापुढे प्रवेश रस्ता जरी एकच असला तरी तो ४० फूट संद असल्यास चालू शकेल.

[३] सांग जागेहर २ किंवा अधिक जोड चित्रपटगृहे बांधण्याची अनुज्ञा .

महाराष्ट्रात सर्वक जागेहर २ किंवा अधिक जोड चित्रपटगृहे बांधण्यास अनुज्ञा देण्यात येईल. त्यापि अशा चित्रपटगृहांनी सध्याच्या नियमांचे तंत्रोत्तंत पालन केले पाहिजे.

[४] व्यापारी विभागात [कमरिंगिल कॉम्प्लेक्स] चित्रपटगृहाना अनुज्ञा :-

व्यापारी विभागात [कमरिंगिल कॉम्प्लेक्स] सध्या चित्रपटगृहांसाठी अनुज्ञा देण्यात येत नाही. शासनाने आता असे ठरविले आहे की ज्या ठिकाणी ज्यालाग्रही पदार्थ, उदा. उपहारगृहांना गेंग सिल्वांडर्स, फिल्मचा साठा, कपड्यांची दुकाने हे चा समावेश असेल अशा ठिकाणाच्या व्यापारी विभागात

चित्रपटगृहांना परवानगी देऊ नये. अन्यत्र व्यापारी विभागात उणा. खाजगी कायांलिये, बँका इ. ठिकाणी चित्रपटगृहाभाठी अनुज्ञा देण्यात याची. तदर अनुज्ञा देतांना वरांल बंधनाचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

[ग] चित्रपटगृहाना ना हरकत परवाना देण्यात होणारा विलंब

चित्रपटगृह बांधण्याचा प्रस्ताव तादर केल्यावर महाराष्ट्र सिनेमा [विनियमन] नियम १९६६ मधील नियम ३[२] अन्येय योग्य ती सूचना किंवा फ्लक लावावा लागतो. व त्याबाबत हरकती मागवाच्या लागतात. अनुज्ञापत्ती अधिकारी प्रस्तावित चित्रपटगृहाचे आराखडे [१] नगर रचनाकार [२] कार्यकारी अभियंता [३] स्थानिक पोलास अधिकारी [४] जिल्हा आरोग्य अधिकारी व ५] नगर परिषद वा नगर पालिकाचे कार्यकारी अधिकारी यांना पाठ्यून त्यांचे अभिप्राय घेतात. परंतु असे दृष्टोत्पत्तीस घेते की पुष्कळ घेणा या प्राधिका-याचे अभिप्राय शाव्यास वराच विलंब होतो. त्यामुळे ना हरकत परवान्याबाबतचे प्रस्ताव शासनात उशिरा प्राप्त होतात. शासनाने आता असे ठरविले आहे की संबंधित अधिका-यांना आपले अभिप्राय कोणत्याही परिस्थितीत, त्यांना अनुज्ञापत्ती अधिका-यांकडून पत्र प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसांये ५५५,५५ कीलांधीत अनुज्ञापत्ती अधिका-यांकडे पाठविण्याचे त्यांच्याद्यर यंत्रकारक राहील. व जर उक्त मुदतीत असे अभिप्राय अनुज्ञापत्ती अधिका-याकडे प्राप्त न झाल्यास. त्यांची हरकत नाही असे गृहीत घरले जाईल.

[द] फिरते चित्रपटगृह :-

उपरोक्त नियमांतात नियम क्रमांक १०५ अनुसार ज्या ठिकाणी सखादे त्यांची अथवा निमस्थाईची चित्रपटगृहे आहे तेथे दर १५००० लोकवस्तीस १ फिरते चित्रपटगृह मंजूर करण्यात देतो. ही लोकसंखेची मर्यादा १५००० [एप्पा हजार] घरुन १०,००० [दहा हजार] वर आणण्याचे शासनाने आता ठरविले आहे. पूर्वी ज्या शहराची लोकसंख्या ३०,००० किंवा जास्त आहे अशा ठिकाणी पिकरत्या चित्रपटगृहास अनुज्ञा देण्यात देत नसे. तदर लोकसंखेची मर्यादा आता ३०,००० [तीस हजार] घरुन ५०,०००० [पचास हजार] पर्यंत वाढविण्यात देत आहे.

२. सर्व अनुशास्ती प्राधिका-दांना अशी विनंती करण्यात ऐले का, तदा त्यांचिकडे आलेले प्रस्ताव व यापुढे ऐणारे सर्व प्रस्ताव वर नमूद केलेला मार्गदर्शक तत्वांनुसार तपासण्यात यावेत. तसेच वरील मार्गदर्शक तत्वांचे तंत्रोत्तंत पालन करण्यात यावे. सर्व संबंधित अधिका-दांच्या नजरेस उपरोक्त वदन आणावेत.

३. संबंधित नियमांमध्ये घ्याकाळ सुधारणा करण्यात ऐव्हील. भाराराष्ट्राचे राज्यपाल याच्या आदेशानुसार व नांद्याने,

अ. ज. क. अ. व.
[अ. ज. क. कर्पिक]

कायातीन अधिकारी, गृहक्रियाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

सर्व पोर्नीस आयुला,
सर्व जिल्हाधिकारी.